

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2022. gada 19. maijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Direktīva (ES) 2016/343 – 8. pants – Tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā – Informēšana par tiesvedības norisi – Neiespējamība noskaidrot apsūdzētā atrašanās vietu, neraugoties uz kompetento iestāžu saprātīgiem centieniem – Iespējamība aizmuguriski sākt tiesas procesu un piespriest sodu – 9. pants – Tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna vai uz citu tiesībaizsardzības līdzekli lietas jaunai izskatīšanai pēc būtības

Lietā C-569/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināltiesā, Bulgārija) iesniedza ar 2020. gada 27. oktobra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 30. oktobrī, kriminālprocesā pret

IR,

piedaloties

Spetsializirana prokuratura,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents), tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*], Ž.-K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*],

ģenerālvokāts: Ž. Rišārs Delatūrs [*J. Richard de la Tour*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wasmeier* un *I. Zaloguin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2022. gada 13. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 8. un 9. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV 2016, L 65, 1. lpp.), 4.a pantu Padomes Pamatlēmumā 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), kas grozīts ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.) (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2002/584”), kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu (turpmāk tekstā – “Harta”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kriminālprocesu, kas sākts pret IR par darbībām, kuras uzskatāmas par noziedzīgiem nodarījumiem nodokļu jomā, par kuriem soda ar brīvības atņemšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2016/343 9., 10., 33., 35.–39., 42., 43. un 47. apsvērumā ir teikts:
  - “**(9)** Šīs direktīvas mērķis ir veicināt tiesības uz taisnīgu tiesu kriminālprocesā, nosakot kopējus minimālos noteikumus attiecībā uz nevainīguma prezumpcijas un tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā konkrētiem aspektiem.
  - (10)** Nosakot kopējus minimālos noteikumus aizdomās turēto un apsūdzēto procesuālo tiesību aizsardzībai, šī direktīva tiecas stiprināt dalībvalstu savstarpēju uzticību to krimināltiesību sistēmām [..].
  - [..]
  - (33)** Tiesības uz taisnīgu tiesu ir viens no demokrātiskas sabiedrības pamatprincipiem. Minētās tiesības ir pamatā aizdomās turēto un apsūdzēto tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā, un tās būtu jānodrošina visā [Eiropas] Savienībā.
  - [..]
  - (35)** Aizdomās turēto un apsūdzēto tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā nav absolūtas. Saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem vajadzētu būt tiesīgiem, precīzi paužot savu gribu vai klusējot, nepārprotami no minētajām tiesībām atteikties.
  - (36)** Konkrētos apstākļos vajadzētu būt iespējai nolēmumu par aizdomās turētā vai apsūdzētā vainīgumu vai nevainīgumu pieņemt, pat ja attiecīgā persona tiesas sēdē nepiedalās. Tas var būt gadījumos, kad aizdomās turētais vai apsūdzētais ir pienācīgā laikā informēts par tiesas sēdi un par neierašanās sekām un tiesā tomēr neierodas. Ar aizdomās turētā vai apsūdzētā informēšanu par tiesas sēdi būtu jāsaprot personas uzaicināšana personīgi vai arī sniedzot minētajai personai oficiālo informāciju par attiecīgās tiesas sēdes laiku un

vieta, izmantojot citus līdzekļus, kas ļauj tai uzzināt par tiesas sēdi. Tas, ka aizdomās turētais vai apsūdzētais ir informēts par neierašanās sekām, jo īpaši jāsaprot tā, ka persona ir informēta – ja šī persona uz tiesas sēdi neierodas, nolēmumu var pieņemt aizmuguriski.

- (37) Vajadzētu būt [...] iespējai tiesas sēdi, kurā var tikt pieņemts nolēmums par vainīgumu vai nevainīgumu, noturēt bez aizdomās turētā vai apsūdzētā klātbūtnes, ja minētā persona bija informēta par tiesas sēdi un ir pilnvarojusi advokātu, kuru ir izraudzījusies minētā persona vai valsts, lai attiecīgo personu pārstāvētu tiesā, un kurš pārstāvēja aizdomās turēto vai apsūdzēto.
- (38) Apsverot, vai informācijas sniegšanas veids ir pietiekams, lai nodrošinātu, ka persona ir informēta par lietas izskatīšanu tiesā, vajadzības gadījumā īpaša uzmanība būtu jāpievērš arī publisko iestāžu centieniem informēt attiecīgo personu un attiecīgās personas centieniem saņemt viņai adresēto informāciju.
- (39) Ja dalībvalstis paredz iespēju noturēt tiesas sēdes bez aizdomās turēto vai apsūdzēto klātbūtnes, bet nav nepieciešamo priekšnoteikumu, lai nolēmumu par konkrēto aizdomās turēto vai apsūdzēto pieņemtu aizmuguriski, jo, neskatoties uz saprātīgiem centieniem aizdomās turēto vai apsūdzēto atrast, nav zināma šīs personas atrašanās vieta, piemēram, ja persona ir aizbēgusi vai izvairās no saukšanas pie atbildības, tomēr vajadzētu pastāvēt iespējai nolēmumu pieņemt bez aizdomās turētā vai apsūdzētā klātbūtnes un minēto nolēmumu izpildīt. Minētajā gadījumā dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai tad, kad aizdomās turētie vai apsūdzētie ir informēti par nolēmumu, jo īpaši, kad tie ir aizturēti, šīs personas būtu jāinformē arī par iespēju minēto nolēmumu pārsūdzēt un par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai par citiem tiesībaizsardzības līdzekļiem. [...]

[..]

- (42) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka, īstenojot šo direktīvu, jo īpaši attiecībā uz tiesībām piedalīties lietas izskatīšanā tiesas sēdē un uz tiesībām uz lietas izskatīšanu no jauna, tiek ņemtas vērā neaizsargātu personu īpašās vajadzības. Saskaņā ar Komisijas 2013. gada 27. novembra ieteikumu par procesuālajām garantijām neaizsargātām personām, kas ir aizdomās turētā vai apsūdzētā kriminālprocesā [(OV 2013, C 378, 8. lpp.)], neaizsargāti aizdomās turētie vai apsūdzētie būtu jāsaprot kā visi aizdomās turētie vai apsūdzētie, kuri nespēj saprast vai efektīvi piedalīties kriminālprocesā sava vecuma dēļ, garīgā un fiziskā stāvokļa dēļ vai jebkuras invaliditātes, kāda tiem varētu būt, dēļ.
- (43) Bērni ir neaizsargāti, un viņiem būtu jānodrošina īpašas pakāpes aizsardzība. Tādēļ attiecībā uz dažām no šajā direktīvā paredzētajām tiesībām būtu jānosaka īpašas procesuālās garantijas.

[..]

- (47) Šajā direktīvā tiek ievērotas pamattiesības un pamatprincipi, kas atzīti Hartā un [1950. gada 4. novembrī Romā parakstītajā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (turpmāk tekstā – “[ECPAK]”), tostarp spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās aizliegums, tiesības uz brīvību un drošību, privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība, tiesības uz personas neaizskaramību, bērnu tiesības, personu ar invaliditāti integrācija, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesības uz taisnīgu tiesu, nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību. Būtu jo īpaši jāņem vērā Līguma par

Eiropas Savienību (LES) 6. pants, saskaņā ar kuru Savienība atzīst Hartā noteiktās tiesības, brīvības un principus un saskaņā ar kuru pamattiesības, kas ir garantētas ar [ECPAK] un izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, ir Savienības tiesību vispārīgo principu pamats.”

4 Šīs direktīvas 1. pantā “Priekšmets” ir noteikts:

“Ar šo direktīvu paredz kopējus minimālos noteikumus, kas attiecas uz:

- a) konkrētiem nevainīguma prezumpcijas aspektiem kriminālprocesā;
- b) tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā.”

5 Minētās direktīvas 8. pantā “Tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā” ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem ir tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka tiesas sēde, kurā var tikt pieņemts nolēmums par aizdomās turētā vai apsūdzētā vainīgumu vai nevainīgumu, var notikt bez minētās personas klātbūtnes ar noteikumu, ka:

- a) aizdomās turētais vai apsūdzētais ir pienācīgā laikā informēts par tiesas sēdi un par neierašanās sekām; vai
- b) aizdomās turēto vai apsūdzēto, kas ir informēts par tiesas sēdi, pārstāv pilnvarots advokāts, kuru izraudzījies aizdomās turētais vai apsūdzētais vai valsts.

3. Nolēmumu, kas ir pieņemts saskaņā ar 2. punktu, var izpildīt attiecībā uz konkrēto aizdomās turēto vai apsūdzēto.

4. Gadījumos, kad dalībvalstis paredz iespēju, ka tiesas sēdes var notikt bez aizdomās turēto vai apsūdzēto klātbūtnes, bet nav iespējams panākt atbilstību šā panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, jo, neskatoties uz saprātīgiem centieniem aizdomās turēto vai apsūdzēto atrast, personas atrašanās vieta nav zināma, dalībvalstis var noteikt, ka nolēmumu tomēr var pieņemt un izpildīt. Minētajā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad aizdomās turētie vai apsūdzētie ir informēti par nolēmumu, jo īpaši, kad minētās personas ir aizturētas, tās informē arī par iespēju minēto nolēmumu pārsūdzēt un par tiesībām uz lietas izskatīšanu no jauna vai par citu tiesību aizsardzības līdzekli saskaņā ar 9. pantu.

[..]”

6 Šīs direktīvas 9. pants “Tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna” ir izteikts šādi:

“Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad aizdomās turētie vai apsūdzētie nepiedalās klātienē savas lietas izskatīšanā tiesā un kad nav izpildīti 8. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi, tiem ir tiesības uz lietas izskatīšanu tiesā no jauna vai uz citu tiesiskās aizsardzības līdzekli, kurš dod iespēju no jauna noskaidrot lietas faktus, tostarp pārbaudīt jaunus pierādījumus, un kura rezultātā sākotnējo nolēmumu varētu atcelt. Minētajā sakarā dalībvalstis nodrošina, ka minētajiem aizdomās turētajiem

un apsūdzētajiem ir tiesības uz klātbūtni, efektīvi piedalīties saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām un izmantot tiesības uz aizstāvību.”

Bulgārijas tiesības

- 7 *Nakazatelno-protsesualen kodeks* (Kriminālprocesa kodekss; turpmāk tekstā –“*NPK*”) 55. panta 1. punktā ir paredzēts:

“[...] Apsūdzētajam ir šādas tiesības: [...] piedalīties kriminālprocesā [...].”

- 8 *NPK* 94. panta 1. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Aizstāvja piedalīšanās kriminālprocesā ir obligāta, ja:

[..]

8. lieta tiesā tiek izskatīta bez apsūdzētā klātbūtnes;

[..].

3. Ja aizstāvja piedalīšanās ir obligāta, atbildīgā iestāde par aizstāvi norīko advokātu.”

- 9 Saskaņā ar *NPK* 247.b panta 1. punktu redakcijā, kas bija piemērojama lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas laikā:

“[...] Ar apsūdzības raksta izsniegšanu apsūdzēto informē par plānoto tiesas ievadsēdi [...], viņa tiesībām ierasties tiesā ar viņa izraudzītu aizstāvi, viņam paredzēto iespēju gadījumos, kas minēti 94. panta 1. punktā, lūgt nodrošināt aizstāvi, kā arī to, ka krimināllieta var tikt izskatīta un iztiesāta apsūdzētā prombūtnē, ievērojot 269. panta prasības.”

- 10 *NPK* 269. pantā ir paredzēts:

“1. Lietās, kurās apsūdzētais tiek apsūdzēts par smagu noziegumu, viņa klātbūtne tiesas sēdē ir obligāta.

[..]

3. Ja vien tas netraucē patiesības objektīvai noskaidrošanai, lietu var iztiesāt bez apsūdzētā klātbūtnes, ja:

1) viņš neatrodas norādītajā adresē vai ir to nomainījis, neinformējot atbildīgo iestādi;

2) viņa dzīvesvieta Bulgārijā nav zināma un tā nav noskaidrota arī pēc plaša mēroga pārbaudes;

[..].”

- 11 Saskaņā ar *NPK* 423. panta 1. punktu redakcijā, kas bija piemērojama lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas laikā:

“[...] Sešu mēnešu laikā pēc tam, kad persona ir iepazinusies ar galīgo notiesājošo spriedumu krimināllietā, vai pēc viņas faktiskas nodošanas Bulgārijas Republikai no citas valsts aizmuguriski (*in absentia*), notiesātais, norādot uz savu prombūtni kriminālprocesa laikā, var lūgt lietas atkārtotu iztiesāšanu. Lūgums tiek apmierināts, izņemot, pirmkārt, gadījumu, kad pēc apsūdzības izvirzīšanas pirmstiesas procesa stadijā notiesātais ir aizbēdzis, kā rezultātā nevar tikt izpildīta 247.b panta 1. punktā paredzētā procedūra, vai, otrkārt, pēc tam, kad minētā procedūra ir tikusi izpildīta, notiesātais bez attaisnojoša iemesla nav ieradies uz tiesas sēdi.”

- 12 *NPK* 425. panta 1. punkta 1) apakšpunkts ir izteikts šādi:

“Ja tiesa uzskata, ka lūgums par lietas atkārtotu izskatīšanu ir pamatots, tā var atcelt notiesājošo spriedumu [...] un nodot lietu jaunai izskatīšanai, norādot, kurā stadijā sāk lietas izskatīšanu no jauna.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 13 *Spetsializirana prokuratura* (Specializētā prokuratūra, Bulgārija) sāka kriminālvajāšanu pret IR, kurš tika apsūdzēts par dalību noziedzīgā organizētā grupā nolūkā izdarīt noziedzīgus nodarījumus nodokļu jomā, par kuriem soda ar brīvības atņemšanu.
- 14 Sākotnēji apsūdzības raksts tika izsniegts IR personīgi.
- 15 Pēc šīs izsniegšanas IR norādīja adresi, kurā viņš sastopams. Taču šajā adresē viņš nebija atrodams nedz tad, kad tika sākta krimināllietas izskatīšana tiesā, nedz tad, kad iesniedzējtiesa, proti, *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināllietu tiesa, Bulgārija), mēģināja viņu uzaicināt uz tiesas sēdi. Iesniedzējtiesa iecēla valsts nodrošinātu aizstāvi, taču viņam neizdevās sazināties ar IR.
- 16 Tā kā apsūdzības rakstā, kas bija izsniegts IR, bija pieļauts pārkāpums, tas tika atzīts par spēkā neesošu, un tiesvedība pret viņu tika izbeigta. Pēc tam tika sagatavots jauns apsūdzības raksts, un tiesvedība tika atsākta. IR atkal tika meklēts, tajā skaitā ar viņa ģimenes locekļu, agrāko darba devēju un mobilo sakaru pakalpojumu sniedzēju starpniecību, taču viņu neizdevās atrast.
- 17 Iesniedzējtiesa secināja, ka IR ir aizbēdzis. Minētā tiesa pauda uzskatu, ka šādos apstākļos lieta var tikt izskatīta bez IR klātbūtnes. Tomēr tā jautā, vai šāda situācija ietilpst Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punkta vai drīzāk šīs direktīvas 8. panta 4. punkta piemērošanas jomā. Izskatot šo jautājumu, esot jāņem vērā, ka krimināltiesai, kas sodu piespriedusi *in absentia*, ir pienākums norādīt, kāda veida aizmugurisks process tiek veikts, lai attiecīgā persona būtu pareizi informēta par procesuālajām garantijām, it īpaši attiecībā uz viņai pieejamajiem tiesībaizsardzības līdzekļiem, atbilstoši Direktīvas 2016/343 normai, kas būtībā attiecas uz aplūkojamo tiesvedību.
- 18 Taču pastāv neskaidrības attiecībā uz procesuālajām garantijām, kuras apsūdzētajam pienāktos tādā situācijā kā pamatlietā aplūkojamā, kuru izskata iesniedzējtiesa un kurā šī persona, kriminālprocesa pirmstiesas stadijā uzzinājusi par sākotnējo viņam izvirzīto apsūdzību, ir aizbēgusi. Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka tā nevar izslēgt, ka IR tiks atrasts un apcietināts citas

dalībvalsts teritorijā un nodots Bulgārijas iestādēm, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi. Līdz ar to esot nepieciešama ne tikai Direktīvas 2016/343, bet arī Pamatlēmuma 2002/584 interpretācija.

- 19 Šādos apstākļos *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināllietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Direktīvas [2016/343] 8. panta 2. punkta b) apakšpunkts, skatot to kopsakarā ar tās 36.–39. apsvērumu, un [Pamatlēmuma 2002/584] 4.a panta 1. punkta b) apakšpunkts, skatot to kopsakarā ar [Pamatlēmuma 2009/299] 7.–10. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie attiecas uz gadījumu, kurā apsūdzētā persona tika informēta par viņai izvirzīto apsūdzību tās sākotnējā redakcijā, bet pēc tam – viņas bēgšanas dēļ – viņa objektīvi nevar tikt informēta par [procesu] un viņu pārstāv tiesas iecelts advokāts, ar kuru viņa nekādi nesazinās?

- 2) Ja atbilde uz to ir noraidoša:

vai ar [Direktīvas 2016/343] 9. pantu, skatot to kopsakarā ar 8. panta 4. punkta otro teikumu, un Pamatlēmuma [2002/584] 4.a panta 3. punktu, skatot to kopsakarā ar 4.a panta 1. punkta d) apakšpunktu, ir saderīgs valsts tiesiskais regulējums ([NPK] 423. panta 1. un 5. punkts), saskaņā ar kuru pret aizmuguriski veiktiem izmeklēšanas pasākumiem un aizmuguriski pieņemtu notiesājošu spriedumu nav paredzēta tiesību aizsardzība tiesā, ja apsūdzētā persona pēc informēšanas par sākotnējo apsūdzību slēpjas un tādēļ nevarēja tikt informēta nedz par tiesas sēdes datumu un vietu, nedz par viņas neierašanās sekām?

- 3) Ja atbilde uz to ir noraidoša:

vai [Direktīvas 2016/343] 9. pantam, skatot to kopsakarā ar [Eiropas Savienības Pamattiesību hartas] 47. pantu, ir tieša iedarbība?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

- 20 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi atbilstoši pašas konstatētajiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesai ir iespējams atteikties lemt par valsts tiesas iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu vienīgi tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saiknes ar faktisko situāciju pamatlietā vai pamatlietas priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2021. gada 25. novembris, *Finanzamt Österreich* (Ģimenes pabalsti attīstības palīdzības sniedzējam), C-372/20, EU:C:2021:962, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 21 Tomēr, kā norādīts ģenerālvokāta secinājumu 26. punktā, pamatlieta nedz galvenokārt, nedz pakārtoti neattiecas uz Eiropas apcietināšanas ordera spēkā esamību vai izpildi. Lai gan minētā tiesa uzsver, ka nevar tikt izslēgts, ka IR tiks atrasts un apcietināts citas dalībvalsts teritorijā un

nodots Bulgārijas iestādēm, pamatojoties uz šādu orderi, tomēr no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem acīmredzami izriet, ka tāda situācija nav radusies kriminālprocesā, kurā pieņemts lēmums par šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

- 22 Tātad šajā ziņā faktiskā situācija, uz kuru norāda iesniedzējtiesa, ir tikai hipotētiska.
- 23 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams tiktāl, ciktāl tajā runa ir par Pamatlēmuma 2002/584 interpretēšanu.

Par lietas būtību

- 24 Ar šiem jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2016/343 8. un 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pret apsūdzēto, kuru valsts kompetentajām iestādēm neizdodas atrast, lai gan tās veic samērīgus pasākumus, un kuram šīm iestādēm šā iemesla dēļ nav izdevies sniegt informāciju saistībā ar kriminālprocesu pret viņu, var sākt kriminālprocesu un attiecīgā gadījumā aizmuguriski notiesāt bez viņam pienākošās iespējas pēc šā notiesājošā sprieduma paziņošanas tieši atsaukties uz tiesībām, kuras piešķirtas ar šo direktīvu, panākt lietas izskatīšanu tiesā no jauna vai līdzvērtīgu tiesībaizsardzības līdzekli un līdz ar to atkārtotu lietas izskatīšanu pēc būtības – viņa klātbūtnē.
- 25 Šajā ziņā uzreiz ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2016/343 1. pantu tā ietver kopēju noteikumu minimumu attiecībā uz konkrētiem kriminālprocesa aspektiem, tostarp “tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā”. Kā nepārprotami liecina šīs direktīvas 33. apsvērums formulējums, šīs tiesības ir neatņemama pamattiesību uz taisnīgu tiesu sastāvdaļa.
- 26 Ar minētās direktīvas 8. panta 1. punktu dalībvalstīm ir uzlikts pienākums nodrošināt minēto tiesību ievērošanu. Tomēr saskaņā ar šā panta 2. un 4. punktu konkrētos apstākļos dalībvalstis var paredzēt tiesas sēdi bez apsūdzētā klātbūtnes.
- 27 Šajā kontekstā Direktīvas 2016/343 9. pantā ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina – ja notiek tāds kriminālprocess, lai gan nav izpildīti šīs direktīvas 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi, attiecīgajai personai ir tiesības “uz lietas izskatīšanu tiesā no jauna vai uz citu tiesiskās aizsardzības līdzekli, kurš dod iespēju no jauna noskaidrot lietas faktus [..] un kura rezultātā sākotnējo nolēmumu varētu atcelt” (turpmāk tekstā – “tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna”). Kā precizēts minētās direktīvas 8. panta 4. punktā, šādā gadījumā ir svarīgi – brīdī, kad viņa tiek informēta par šo nolēmumu – attiecīgo personu informēt gan par tiesībām uz lietas izskatīšanu no jauna, gan par iespēju šo nolēmumu pārsūdzēt.
- 28 Tā kā Direktīvas 2016/343 8. panta 4. punktā un 9. pantā bez nosacījumiem un pietiekami precīzi aprakstīta tiesību uz lietas izskatīšanu no jauna piemērošanas joma un tvērums, ir uzskatāms, ka šīm normām ir tieša iedarbība. Līdz ar to ikviena persona, kurai ir tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna, valsts tiesās var izmantot šīs tiesības pret šo dalībvalsti, ja noteiktajā termiņā šī dalībvalsts direktīvu nav transponējusi savā tiesību sistēmā vai ja tā to ir transponējusi nepareizi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 98. un 99. punkts).
- 29 Turklāt, kā nepārprotami izriet no šīm normām, šādas tiesības ir paredzētas vienīgi personām, pret kurām process notiek aizmuguriski, lai gan šīs direktīvas 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi nav izpildīti.

- 30 Tātad, ja 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi ir izpildīti, aizmuguriski veiktais process var tikt noslēgts ar nolēmumu, kas atbilstoši tā paša panta 3. punktam varētu būt izpildāms, un attiecīgajai dalībvalstij nebūtu pienākuma paredzēt tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna.
- 31 No tā ir secināms, ka aizmuguriski notiesātai personai tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna var tikt liegtas vienīgi tad, ja ir izpildīti Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi, kuru termiņš vēl jāprecizē.
- 32 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un tiesiskajā regulējumā, kurā tā ietverta, izvirzītie mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1983. gada 17. novembris, *Merck*, 292/82, EU:C:1983:335, 12. punkts, un 2021. gada 28. janvāris, *Spetsializirana prokuratura* (Paziņojums par tiesībām), C-649/19, EU:C:2021:75, 42. punkts). Šajā nolūkā ir jāņem vērā arī attiecīgā Savienības tiesību akta apsvērumi, jo tie ir svarīgi interpretācijas elementi, kas var izskaidrot šā akta autora gribu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *Puppinck u.c./Komisija*, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 75. punkts).
- 33 Attiecībā uz Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punkta formulējumu jānorāda, ka no tā izriet, ka šajā normā minēto nosacījumu ievērošana nozīmē, ka vai nu attiecīgā persona pienācīgā laikā ir informēta par tiesas sēdi un par neierašanās sekām, vai arī – gadījumā, ja viņu pārstāv pilnvarots advokāts, kuru izraudzījušies attiecīgā persona vai valsts –, viņa ir tikai informēta par tiesas sēdi.
- 34 Kā norādīts ģenerālvokāta secinājumu 34. punktā, Direktīvas 2016/343 8. panta 2. un 3. punktā dalībvalstīm paredzētā iespēja tiesāšanu sākt apsūdzētā prombūtnē un izpildīt pieņemto lēmumu, ja vien ir izpildīti 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi un neparedzot tiesības uz jaunu procesu, ir balstīta uz pieņēmumu, ka attiecīgā persona 2. punktā minētajā situācijā ir tikusi pienācīgi informēta un ir brīvprātīgi un nepārprotami atteikusies izmantot tiesības piedalīties savā tiesas procesā.
- 35 Tas atbilst direktīvas 35. apsvērumam, kurā teikts, ka attiecīgā persona ir tiesīga, precīzi paužot savu gribu vai klusējot, nepārprotami atteikties no tiesībām piedalīties lietas izskatīšanā tiesā klātienē. Šajā apsvērumā, kas palīdz izprast direktīvas 8. panta 2. punktā minēto nosacījumu kontekstu, ir precizēts, ka tā kā tiesības piedalīties lietas izskatīšanā tiesā klātienē nav absolūtas, un iespējamība sākt procesu aizmuguriski, turklāt bez nepieciešamības pēc tam lietu izskatīt no jauna pēc attiecīgās personas pieprasījuma, tomēr paliek ierobežota, proti, attiecas uz situācijām, kurās nupat minētā persona ir nepārprotami un brīvprātīgi atteikusies piedalīties pret viņu ierosinātās lietas izskatīšanā tiesā klātienē.
- 36 Attiecībā uz Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punkta teleoloģisko interpretāciju ir jāpiebilst, ka šā sprieduma 34. punktā izklāstītais pieņēmums dod iespēju ievērot šīs direktīvas mērķi, proti, kā teikts tās 9. un 10. apsvērumā, veicināt tiesības uz taisnīgu tiesu kriminālprocesā, lai stiprinātu dalībvalstu uzticēšanos pārējo dalībvalstu krimināltiesību sistēmām.
- 37 Ņemot vērā šo mērķi, minētās direktīvas normas par tiesībām piedalīties lietas izskatīšanā tiesā klātienē un tiesībām uz lietas izskatīšanu no jauna ir jāinterpretē tā, lai nodrošinātu tiesību uz aizstāvību ievērošanu, vienlaikus novēršot to, ka persona, kas, gan būdama informēta par tiesas sēdi, vai nu ar tiesu izteikumu, vai arī klusējot, bet nepārprotami ir atteikusies piedalīties savas lietas izskatīšanā tiesā klātienē, pēc aizmuguriska notiesājoša sprieduma var pieprasīt lietas izskatīšanu no jauna un tādējādi ļaunprātīgi ierobežot izmeklēšanas iedarbīgumu, kā arī pareizu tiesvedību.

- 38 Ņemot vērā šos ar tekstu, kontekstu un teleoloģiju saistītos aspektus, vēl būtu jāprecizē, kādos apstākļos aizmugurisks kriminālprocess ir kvalificējams kā viena no Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punktā minētajām situācijām, proti, situācija, kurā attiecīgā persona, klusējot, bet nepārprotami ir atteikusies izmantot savas tiesības piedalīties lietas izskatīšanā tiesā klātienē, tāda iemesla dēļ, ka nav tajā ieradusies, lai gan ir uzskatāms, ka viņa ir tikusi “pienācīgā laikā informēta par tiesas sēdi” un ka turklāt viņu vai nu pārstāv pilnvarots advokāts, vai arī viņa ir informēta par neierašanās sekām.
- 39 Attiecībā uz informāciju par tiesas sēdi no Direktīvas 2016/343 36. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevēja gribai atbilst – attiecīgā persona ir uzskatāma par pienācīgā laikā informētu, ja viņa ir “uzaicināta personīgi” vai “sniedzot minētajai personai oficiālo informāciju par attiecīgās tiesas sēdes laiku un vietu, izmantojot citus līdzekļus, kas ļauj tai uzzināt par [to]”.
- 40 No šā apsvēruma izriet arī, ka likumdevējs ir uzskatījis, ka attiecīgās personas informēšana par neierašanās sekām konkrēti nozīmē, ka šī persona ir pienācīgā laikā informēta par to, ka tad “ja šī persona uz tiesas sēdi neierodas, nolēmumu var pieņemt aizmuguriski”.
- 41 Līdz ar to valsts tiesai, kas pārbauda, vai Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi ir izpildīti, ir jāpārlicinās par to, vai attiecīgajai personai ir nosūtīts oficiāls dokuments, kurā nepārprotami norādīts tiesas sēdes laiks un vieta, un – gadījumam, ja attiecīgo personu nepārstāvētu pilnvarots advokāts, – eventuālas neierašanās sekas.
- 42 Turklāt minētajai tiesai ir jāpārlicinās, vai šis dokuments ticis izsniegts pienācīgā termiņā, proti, dienā, no kuras līdz tiesas sēdei noteiktajai dienai atliek pietiekoši ilgs laiks, kas attiecīgajai personai dod iespēju – ja viņa nolemtu piedalīties tiesas sēdē – lietderīgi sagatavoties savai aizstāvībai.
- 43 Lai par to pārlicinātos, minētā tiesa var izmantot valsts tiesību aktos paredzēto kārtību, kādā izsniedzama pavēste. Šajā ziņā jāatgādina, ka Direktīvas 2016/343 vienīgais nolūks ir ieviest kopīgu noteikumu minimumu un ka tāpat ar to nav veikta kriminālprocesa pilnīga un izsmeljoša saskaņošana (šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumus, 2019. gada 28. novembris, *Spetsializirana prokuratura*, C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024, 28. punkts, un 2020. gada 13. februāris, *Spetsializirana prokuratura* (Tiesas sēde apsūdzētā prombūtnē), C-688/18, EU:C:2020:94, 30. punkts). Tomēr šāda valsts tiesību aktos paredzēta kārtība nedrīkst apdraudēt direktīvas mērķi nodrošināt tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu un dot attiecīgajai personai iespēju piedalīties savā procesā, kas nozīmē iespēju sagatavot savu aizstāvību (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 23. novembris, IS (Rikojuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu prettiesiskums), C-564/19, EU:C:2021:949, 128. punkts).
- 44 Ja attiecīgā persona nav saņēmusi šā sprieduma 41. punktā minēto oficiālo dokumentu, tad, kā izriet no Direktīvas 2016/343 39. apsvēruma, izpildāmu nolēmumu attiecībā uz šo personu tomēr var pieņemt aizmuguriski.
- 45 Tomēr, kā papildus teikts šajā apsvērumā, minētajai personai būtu jāpiešķir tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna direktīvas 9. panta izpratnē, ja nav izpildīti direktīvas 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi.
- 46 Tātad, ja nav izpildīti šīs direktīvas 8. panta 2. punktā minētie nosacījumi, uz aizbēgušiem apsūdzētajiem attiecas Direktīvas 2016/343 8. panta 4. punktā minētais gadījums.

- 47 Tādēļ šī direktīva nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā izslēgtas tiesības uz lietas izskatīšanu no jauna tāda iemesla dēļ vien, ka attiecīgā persona ir aizbēgusi un iestādēm nav izdevies viņu atrast.
- 48 Vienīgi tad, ja precīzas un objektīvas norādes liecina, ka attiecīgā persona, kas vienlaikus oficiāli tikusi informēta par to, ka viņa tiek apsūdzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, un tāad, zinot, ka pret viņu tiks sākts kriminālprocess, patvaļīgi ir centusies izvairīties saņemt oficiālo informāciju attiecībā uz tiesvedības norises laiku un vietu, var, ņemot gan vērā Direktīvas 2016/343 42. un 43. apsvērumā minēto neaizsargāto personu konkrētās vajadzības, tikt uzskatīta par informētu par procesa norisi un ir brīvprātīgi un nepārprotami atteikusies izmantot savas tiesības tajā piedalīties. Tādas personas situācija, kura ir saņēmusi pietiekamu informāciju, lai zinātu, ka pret viņu ir sākts kriminālprocess, un ar patvaļīgu rīcību un nodomu izvairīties no tiesvedības, ir kavējusi iestādes pienācīgā laikā oficiāli informēt viņu par šā procesa norisi, izmantojot šā sprieduma 41. punktā minēto dokumentu, tāad ir kvalificējama kā šīs direktīvas 8. panta 2. punktā minētais gadījums.
- 49 Šādas precīzas un objektīvas norādes ir konstatējamas, piemēram, tad, ja minētā persona valsts kompetentajām krimināllietu iestādēm brīvprātīgi ir darījusi zināmu kļūdainu adresi vai vairs neuzturas adresē, kuru viņa ir darījusi zināmu.
- 50 Iepriekš izklāstītā Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punkta interpretācija atbilst direktīvas 38. apsvērumam, saskaņā ar kuru, konstatējot, vai informācijas sniegšanas veids ir pietiekams, lai nodrošinātu, ka persona ir informēta par lietas izskatīšanu tiesā, nepieciešamības gadījumā īpaša uzmanība būtu jāpievērš, pirmkārt, publisko iestāžu centieniem informēt attiecīgo personu un, otrkārt, attiecīgās personas centieniem saņemt tai adresēto informāciju.
- 51 Turklāt šāda interpretācija ievēro Direktīvas 2016/343 47. apsvērumā minētās tiesības uz taisnīgu tiesu, kas nostiprinātas Hartas 47. panta otrajā un trešajā daļā, kā arī Hartas 48. pantā, kuras, kā precizēts Paskaidrojumos attiecībā uz Pamattiesību hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.), atbilst ECPAK 6. pantam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 13. februāris, *Spetsializirana prokuratura* (Tiesas sēde apsūdzētā prombūtnē), C-688/18, EU:C:2020:94, 34. un 35.. punkts).
- 52 Proti, kā izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, nedz ECPAK 6. panta formulējums, nedz tā būtība neliedz personai ar tiešu izteikumu vai klusējot brīvprātīgi atteikties no garantijām par taisnīgu tiesu. Atteikšanās no tiesībām piedalīties tiesas sēdē ir jāveic nepārprotamā veidā un sniedzot vismaz garantiju minimumu atbilstoši nodarījuma smagumam. Turklāt tās nedrīkst būt pretrunā nekādām svarīgām plašas sabiedrības interesēm (ECT, 2006. gada 1. marts, *Sejdovic* pret Itāliju, CE:ECHR:2006:0301JUD005658100, 86. punkts, kā arī ECT, 2018. gada 13. marts, *Vilches Coronado* u.c. pret Spāniju, CE:ECHR:2018:0313JUD005551714, 36. punkts).
- 53 Konkrēti, no šīs judikatūras izriet, ka šāda atteikšanās ir konstatējama, ja ir pierādīts, ka apsūdzētā persona ir informēta, ka pret viņu ir sākts kriminālprocess, ka viņa zina apsūdzības būtību un cēloni un ka viņai nav nodoma piedalīties tiesvedībā vai izvairīties no tiesvedības (it īpaši skat. ECT, 2006. gada 1. marts, *Sejdovic* pret Itāliju, CE:ECHR:2006:0301JUD005658100, 99. punkts, un ECT, 2006. gada 23. maijs, *Kounov* pret Bulgāriju, CE:ECHR:2006:0523JUD002437902, 48. punkts). Šādu nodomu var konstatēt, piemēram, tad, ja pavēste ierasties uz tiesu nav tikusi nodota tādēļ, ka ir mainīta adrese un ka apsūdzētais nav par to informējis kompetentās iestādes. Šādā gadījumā attiecīgā persona nevar norādīt uz tiesībām uz lietas izskatīšanu no jauna (šajā nozīmē skat. ECT, 2017. gada 26. janvāris, *Lena Atanasova* pret Bulgāriju, CE:ECHR:2017:0126JUD005200907, 52. punkts).

- 54 Šajā lietā no iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izrietošā Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punkta interpretācija liecina, ka iesniedzējtiesai, lai konstatētu, vai IR bija iespējams atsaukties uz tiesībām uz lietas izskatīšanu no jauna vai citu tiesībaizsardzības līdzekli, ar kura palīdzību iespējams panākt jaunu lietas izskatīšanu pēc būtības, ir jāpārbauda, vai viņš pienācīgā laikā tika informēts par procesa norisi, un, gadījumā, ja viņu nepārstāv pilnvarots advokāts, par neierašanās sekām, kā arī tas, vai viņš klusējot, bet nepārprotami ir atteicies no savām tiesībām piedalīties šajā procesā.
- 55 Šajā ziņā jāprecizē, ka pārbaude par pamatlietā aplūkojamo situāciju varētu tikt kvalificēta kā šīs direktīvas 8. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētais gadījums.
- 56 Proti, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *ex officio* ieceltais IR advokāts nevienu brīdi nav ar viņu sazinājies, turklāt IR nav paudis savu nostāju par šā advokāta iecelšanu. Šādos apstākļos šis advokāts nav uzskatāms par IR “pilnvarotu” Direktīvas 2016/343 8. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, taču par to iesniedzējtiesai vēl jāpārlicinās, ņemot vērā valsts tiesību aktos ietvertos nosacījumus. Kā izriet no šīs direktīvas 37. apsvēruma, “pilnvarojums” tā izpratnē faktiski nozīmē, ka attiecīgā persona pati savam advokātam, attiecīgā gadījumā *ex officio* ieceltajam advokātam, ir uzticējusi uzdevumu viņu pārstāvēt.
- 57 Visbeidzot, ir svarīgi norādīt, ka no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet – sākotnējais apsūdzības raksts, kas tika izsniegts IR personīgi, tika atzīts par spēkā neesošu. Jaunais apsūdzības raksts, uz kura pamata ir sākts pašreizējais aizmuguriskais process, netika izsniegts IR personīgi, jo viņš, neinformējis kompetentās iestādes, uz *a priori* nenoteiktu laiku bija devies prom no vietas, kuras adresi viņš bija darījis zināmu pēc sākotnējā apsūdzības raksta izsniegšanas un deklarējis kā savu saziņas adresi.
- 58 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav precizēts, vai pret IR izvirzītās apsūdzības būtība un cēloņi, kas izklāstīti jaunajā apsūdzības rakstā, tajā skaitā attiecībā uz apgalvoto faktu juridisko kvalifikāciju, atbilst tiem, kas izklāstīti sākotnējā apsūdzības rakstā. Šajā lūgumā nav arī precizēts, vai jauna apsūdzības raksta izsniegšana ir izrādījusies nepieciešama tikai tādēļ, ka sākotnējā apsūdzības rakstā bija pieļautas nepilnības noformējuma ziņā. Ja iesniedzējtiesa konstatētu, ka jaunā apsūdzības raksta saturs atbilst sākotnējam apsūdzības rakstam un ka jaunais apsūdzības raksts, ko gan nav bijis iespējams izsniegt IR personīgi, tika nosūtīts un piegādāts adresē, kuru viņš pēc sākotnējā apsūdzības raksta saņemšanas bija darījis zināmu izmeklēšanas iestādēm, šādi apstākļi varētu tikt uzskatīti par precīziem un objektīviem netiešiem pierādījumiem, kas ļauj uzskatīt, ka IR – atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV 2012, L 142, 1. lpp.) ticis informēts par viņam izvirzītās apsūdzības būtību un cēloņiem un līdz ar to arī par apstākli, ka pret viņu tiks sākts kriminālprocess – ar nodomu izvairīties no tiesvedības atstāja adresi, ko viņš bija darījis zināmu iestādēm, kavē pēdējos minētos oficiāli informēt viņu par šā procesa norisi. Tomēr iesniedzējtiesai šajā ziņā ir jāveic visas attiecīgās pārbaudes, ņemot vērā visus pamatlītas apstākļus.
- 59 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 2016/343 8. un 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pret apsūdzēto, kuru valsts kompetentajām iestādēm neizdodas atrast, lai gan tās veic samērīgus pasākumus, un kuram šīm iestādēm šā iemesla dēļ nav izdevies sniegt informāciju saistībā ar kriminālprocesu pret to, var sākt kriminālprocesu un attiecīgā gadījumā aizmuguriski viņu notiesāt, tomēr šādā gadījumā viņam principā ir jābūt iespējai pēc šā notiesājošā sprieduma paziņošanas tieši atsaukties uz šajā direktīvā piešķirtajām tiesībām panākt lietas izskatīšanu no jauna vai līdzvērtīgu tiesībaizsardzības līdzekli un jaunu pārbaudi, un līdz ar to atkārtotu lietas izskatīšanu pēc

būtības – viņa klātbūtnē. Tomēr šādas tiesības minētajai personai var tikt atteiktas, ja precīzas un objektīvas norādes liecina, ka viņa ir saņēmusi pietiekamu informāciju, lai zinātu, ka pret viņu tiks sākts kriminālprocess, un ar patvaļīgu rīcību un nolūkā izvairīties no tiesvedības kavē iestādes viņu oficiāli informēt par procesa norisi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 60 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā, 8. un 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pret apsūdzēto, kuru valsts kompetentajām iestādēm neizdodas atrast, lai gan tās veic samērīgus pasākumus, un kuram šīm iestādēm šā iemesla dēļ nav izdevies sniegt informāciju saistībā ar kriminālprocesu pret to, var sākt kriminālprocesu un attiecīgā gadījumā aizmuguriski viņu notiesāt, tomēr šādā gadījumā viņam principā ir jābūt iespējai pēc šā notiesājošā sprieduma paziņošanas tieši atsaukties uz šajā direktīvā piešķirtajām tiesībām panākt lietas izskatīšanu no jauna vai līdzvērtīgu tiesībaizsardzības līdzekli un jaunu pārbaudi, un līdz ar to atkārtotu lietas izskatīšanu pēc būtības -- viņa klātbūtnē. Tomēr šādas tiesības minētajai personai var tikt atteiktas, ja precīzas un objektīvas norādes liecina, ka viņa ir saņēmusi pietiekamu informāciju, lai zinātu, ka pret viņu tiks sākts kriminālprocess, un ar patvaļīgu rīcību un nolūkā izvairīties no tiesvedības kavē iestādes viņu oficiāli informēt par procesa norisi.

[Paraksti]